

LO-formand Hans Jensen, 1. maj tale

(Det talte ord gælder)

Rigtig velkommen til Arla-dag.

Ja, mange af jer - som mig selv - troede måske, at det var arbejdernes internationale kamp- og festdag. Men mejeri-giganten Arla siger altså noget andet. De har i snart en måned reklameret i dyre TV-reklamer og på mælkekartonerne med, at i år er første maj altså Arla-dag.

Jeg ved ikke, hvordan I har det, men nu synes jeg, det er gået for vidt:

- Én ting er at Venstre påstår at det er dem, der har opfundet velfærdssamfundet
- Én ting er at Venstre påstår, at de er Danmarks arbejderparti.

Men når bønderne nu også vil hugge første maj fra os, så stopper festen altså!

- - -

For Anders Fogh fortsætter festen desværre. Det har været en lang og kold vinter for os, der ønsker en ny ledelse af Danmark.

Vi holder desværre igen vores 1. maj møde i skyggen af et valgnederlag for de kræfter, der ønskede en anden regering. Vi må igen konstatere, at vælgerne gav en lussing til Socialdemokraterne. Vi må erkende at det højreskred, der blev skabt ved valget i 2001, blev fastholdt i februar.

Vi må erkende, at det igen lykkedes Anders Fogh Rasmussen at overbevise vælgerne om, at han var den bedste til at forsvare velfærdssamfundet.

Måske er det mere præcist at sige det på den her måde: Det lykkedes ikke Socialdemokraterne og Fagbevægelsen at overbevise vælgerne om, at vi havde et klart alternativ. Alt for meget blev mudret til i tal-krige og 7-punkts-programmer.

Det nytter ikke noget, at vi peger fingre af hinanden. Det bringer os kun længere væk fra regeringsmagten. Den eneste vej frem er, at vi prøver at forny og forbedre vores politiske projekt, så hver enkelt dansker kan se en bedre fremtid for dem selv og deres familie. Hvor hver enkelt dansker igen kan se styrken i fællesskabet. Hvor hver enkelt dansker igen tør have tillid til, at der er et reelt alternativ til skattestop, ældrechecks og frit-valgs-fup.

Kære venner, det har været en lang og kold vinter. Men nu kan man mærke, at det igen er blevet forår i dansk politik. Det er blevet forår for os, der ønsker en anden ledelse af vores land. Det går mod lysere dage.

Man kan fornemme initiativkraften og den politiske vilje i luften. De politiske diskussioner, der længe har været i hi, pibler frem fra alle huller, og de politiske forslag springer ud overalt. Alting får igen farve og livskraft. Meningsmålingernes barometer er stigende. Vi har fået et spirende håb om forandring og fornyelse.

Jeg glæder mig over, at Danmark har taget lige så positivt mod Socialdemokraternes nye formand, Helle Thorning-Schmidt, som vi har i fagbevægelsen.

Jeg ser store muligheder for, at vi kan skabe den ny begyndelse for vores samarbejde, som Helle har omtalt. Og jeg er sikker på én ting.

Hvis vi kan skabe en ny begyndelse med hinanden, er vejen til, at vi kan skabe en ny begyndelse for Danmark, blevet betydeligt kortere. Så er vejen til at skabe håb for de mange mennesker, der lades i stikken af den borgerlige regering, blevet betydeligt kortere. Så er vejen til en Socialdemokratisk regering med Helle Thorning-Schmidt som statsminister blevet meget, meget kortere.

* * *

Det er blevet farligt at være hellig ko i dansk politik. Der har så sandelig været travlt i den socialdemokratiske slagtehal i de sidste par uger.

Børnepenge, pensionsalder og efterløn er blot nogle af de mange velfærdsområder, som er blevet sat til debat.

Jeg vil gerne understrege, at vi i LO er åbne over for enhver diskussion om velfærdssamfundets fremtid.

Det er en uomtvistelig kendsgerning, at vores velfærdssamfund står over for en række udfordringer i de kommende år. Der bliver flere ældre. Der bliver højere krav til standarden i den offentlige service. Og samtidig bliver der færre aktive på arbejdsmarkedet, der skal lægge de nødvendige skattekroner for at få det hele til at løbe rundt.

Derfor vil vi gøre os selv - og ikke mindst vores børn og børnebørn - en bjørnetjeneste ved at udskyde debatten eller sætte kikkerten for det blinde øje.

Men den debat handler ikke om nedskæringer og borgerlige angreb på almindelige menneskers levevilkår. Den handler om at skabe én bæredygtig samfundsudvikling.

Vi i arbejderbevægelsen ved alt for godt, at en dårlig økonomisk udvikling koster - især for de svageste grupper. Derfor er vi med på at planlægge og forberede en sammenhængende indsats, der skaber rum for velfærdssamfundet.

Efterlønnen er et kært barn for fagbevægelsen. Den blev indført for at skabe ret til at trække sig tilbage for almindelige lønmodtagere og skabe muligheder for de unge. Den har været til stor glæde for mange mennesker.

Det barn skal ikke smides ud med badevandet.

Derfor stiller vi i fagbevægelsen nogle grundlæggende mål op for de reformer, som vi nu skal i gang med at diskutere.

Målet er, at flere skal blive på arbejdsmarkedet. Derfor skal der skabes job til de ældre og helst job, som ældre er glade for at udfylde.

Der skal også i fremtiden være ret til en tidlig tilbagetrækning før pensionsalderen, især hvis man har været lang tid på arbejdsmarkedet. Det må gerne kombineres med muligheder for gradvis tilbagetrækning. Det er jo det, som mange ønsker.

Der skal være tryghed for opsparing til pension. Den største reform i nyere tid er netop arbejdsmarkedspensionerne, som vil give mulighed for, at mange ældre selv kan planlægge deres tilbagetrækning. Det kræver langsigtede politiske garantier over for fagbevægelsen.

Løsningen skal være retfærdig. Den skal især tilgodese lavtlønsgrupper og grupper, der er nedslidt før den naturlige pensionering. De skal ikke stå med hatten i hånden den dag, der er brug for hjælp fra fællesskabet.

På den baggrund kan vi indrette et langsigtet pensions- og tilbagetrækningssystem. Så folk kan planlægge det i god tid og uden frygt.

Jeg er fortsat tilhænger af det hæderkronede princip om rettigheder og pligter. Jeg er sikker på, at mange i fremtiden er parat til at yde en ekstra indsats, hvis de bliver værdsat som en ressource på arbejdsmarkedet.

Nu skal vi i gang med en debat. Hvis de politiske mål og betingelserne er klare, så er jeg sikker på, at der er folkelig opbakning til forandringer.

* * *

Det er helt fint at slagte hellige køer og sætte de farlige temaer til debat. Men når blodrusen lægger sig, har vi i fagbevægelsen også brug for, at Socialdemokraterne forholder sig til nogle helt konkrete politiske opgaver, der ligger lige foran os.

I LO har vi været glade for at høre, at Helle Thorning-Schmidt ville gå positivt ind og søge nye forhandlinger om kommunalreformen.

Det er helt uholdbart, at vi på arbejdsmarkedet kan imødesee en opsplitning af Danmark i 99 små arbejdsmarkeder. Det er uholdbart, at vi får en struktur, som ikke alle parterne står bag.

Vi har et af verdens bedste arbejdsmarkedssystemer. Det har givet Danmark en misundelsesværdig position, som et land med et effektivt og dynamisk arbejdsmarked. Hvorfor vil regeringen eksperimentere med det? Det kan i sidste ende kun koste arbejdspladser.

Men som alle ved, skal der to til en tango. Socialdemokraterne har klart markeret, at man vil være med. Men hvad vil regeringen?

Jeg håber, at de trodser deres spindoktorer og lever op til deres ansvar for at sikre, at den danske arbejdsmarkedsstruktur forsat har bred politisk opbakning. At den også får opbakning fra arbejdsmarkedets parter. Derfor må regeringen komme ned fra sit elfenbenstårn og gå i realitetsforhandlinger med oppositionen igen.

Vi kan kun få arbejdsmarkedet til at virke efter strukturreformen, hvis der opnås et forlig.

* * *

Den helt afgørende forudsætning, for at vi også i fremtiden kan finansiere vores velfærdssamfund, er klar. Det er, at vi sikrer en høj beskæftigelse i Danmark. Det går den gale vej.

Regeringens beskæftigelsespolitik er en dundrende fiasko. Under hele valgkampen blev vi tudet ørerne fulde med, at regeringen ville skaffe 60.000 nye job i de kommende år. Og regeringen mente da selv, at det gik ret godt med det.

Men realiteterne er nu og engang, at vi har tabt 50.000 gode job, da Anders Fogh Rasmussen kom til.

* * *

Det er globaliseringen og udflytningen af arbejdspladser, der bliver vores største udfordring i de kommende år.

Det er selvfølgelig først og fremmest fordi, vi skal have gode, danske jobs, hvis vi skal have kassebøgerne til at stemme. Hvis ikke vi får flere ind på arbejdsmarkedet i endnu bedre jobs, løber det simpelthen ikke rundt.

Men der er også en anden årsag. Udflytningen af arbejdspladser skaber en ny utryghed for den enkelte lønmodtager, som det er vores pligt at forsøge at afhjælpe.

Da jeg voksede op, var det sådan, at hvis man fik læreplads på en af de store industrivirksomheder i lokalområdet, så var man stort set sikret beskæftigelse hele livet. Den tid er forbi.

Nu flytter mange af de gamle, hæderkronede, danske industrivirksomheder produktionen mod varmere himmelstrøg i jagten på lavere lønninger og slappere regler. Det har store menneskelige konsekvenser.

Ikke blot for dem, der mister jobbet.

Når et slagteri som Danish Crown lukker, går det ikke kun ud over lokalsamfundet i Hjørring.

Når en virksomhed som Electrolux i Odense, flytter til områder med lavere lønniveau, går det ikke kun ud over de 180 fyrede og deres familier.

Det går i virkeligheden ud over alle danske lønmodtagere.

Det går ud over trygheden.

Mange lønmodtagere synker en ekstra gang og tænker, ”Er det min tur næste gang?”. Alle får utrygheden ind på livet. Kampen mod denne nye utryghed bliver én af fagbevægelsens største opgaver i det kommende årti.

* * *

LO's ugebrev A4 lavede under valgkampen en stor undersøgelse af holdningen til globaliseringen blandt landets lønmodtagere.

Den overordnede konklusion er glædelig for alle i det danske samfund.

Danske lønmodtagere er positive over for globaliseringen. De er fulde af selvtillid.

Danske lønmodtagere er fuldstændig klar over, at vi skal ”være bedre, når de andre bliver billigere”, for nu at låne en af de fraser, som Anders Fogh gentager til ulidelighed.

Og måske allermest positivt: Danske lønmodtagere ved udmærket, at de politiske mirakel-løsninger, der tilbydes af Dansk Folkeparti er rent fup.

Der er stort set ingen, der er hoppet på fantasi-forestillingen, at det hjælper at smække bommen i ved grænsen og lade som om, globaliseringen ikke eksisterer.

Konklusionen er klar: Danske lønmodtagere er parate til at tage udfordringen op!

Men er politikerne også klar?

* * *

Den nuværende regering har svigtet opgaven med at ruste danske lønmodtagere til globaliseringen.

Tag en tur til Pandrup og lyt til de fyrede montricer fra Flextronics. Claus Hjort Frederiksen aflagde et pænt besøg og sagde alt det rigtige, da 1.000 mennesker blev fyret gennem sidste år.

Men der skete ikke noget.

Tag til Hjørring og lyt til de fyrede slagteriarbejdere på Danish Crown, der under valgkampen pludselig var statsministerens største bekymring. De 450 mennesker står nu uden arbejde og med en luftig kriseplan, der langt fra kan løse problemerne.

Og var det ikke åbenlyst under valgkampen, så står det i hvert fald lysende klart nu: Regeringen var aldrig bekymret for den enkelte slagteriarbejder. Den var bekymret for sine meningsmålinger. For regeringen og dens spindoktorer var det ikke først og fremmest en menneskelig tragedie. Det var en krise, der skulle håndteres, et uforudset bump i vejen mod valgsejren.

* * *

Der er desværre ikke meget, der tyder på, at det er lønmodtagernes tryghed, der ligger Anders Fogh Rasmussen mest på sinde, når han taler om globaliseringen.

Jeg håber, at regeringens nedsættelse af Globaliseringsrådet markerer et kursskifte. I fagbevægelsen vil vi i hvert fald gå positivt ind i arbejdet. Udvalget har en spændende sammensætning og en stærk politisk bevågenhed. Vi har faktisk chancen

for at sætte nogle historiske pejlemærker for samfundsudviklingen, hvis Anders Fogh Rasmussen mener det alvorligt.

I fagbevægelsen har vi sat os i stolen i statsministerens råd for at sikre to ting. For det første skal vi fjerne arbejdsløsheden og bevare de jobs, vi allerede har, hvis det overhovedet kan lade sig gøre. For det andet skal vi skabe nye jobs gennem investeringer i efteruddannelse til danske lønmodtagere.

Vi må erkende, at virksomheder flytter ud over de kommende år. Det er en uomgængelig virkelighed. Men vi kan stadig gøre langt mere for at bevare danske arbejdspladser i Danmark.

Og vi kunne jo begynde med at droppe statsstøtten til udflytningen.

Gennem den såkaldte industrialiseringsfond for udviklingslande giver den danske regering i virkeligheden statsstøtte til, at danske arbejdspladser flytter ud.

Det kunne jo lyde meget fint og solidarisk, hvis det førte til, at der blev oprettet masser af arbejdspladser i de fattigste lande i Afrika. Hvis det i virkeligheden var en slags ulandsbistand, der gav mad på bordet i Tanzania og Botswana.

Men realiteten er, at investeringerne foretages helt andre steder, f.eks. i de mest industrialiserede dele af Kina, hvor de ikke har et klart udviklingsformål. Det handler kun om at slippe for danske mindstelønninger og arbejdsmiljøregler.

Vi kræver et fuldstændigt stop for regeringens skjulte støtte til, at danske arbejdspladser flyttes ud. Hvis danske virksomheder vil flytte til Asien, må de selv betale rejsen.

Hvis der skal være offentlig støtte til investeringer i udlandet, skal det være i de fattigste lande og følges af en række klare krav. Om markante forbedringer i arbejdsmiljøet for de ansatte. Om markante forbedringer i faglige rettigheder

* * *

Nogle gange må vi erkende, at arbejdspladserne ikke kan bevares i Danmark. Nogle gange sker udflytningerne.

Derfor skal vi investere i efteruddannelse til alle danske lønmodtagere, så vi bliver kvalificeret til bedre jobs i stedet for dem, der flytter ud.

Vores tilbud til politikerne helt enkelt: Hjælp os med at skabe verdens bedste voksen- og efteruddannelsessystem – så giver danske lønmodtagere jer verdens bedste arbejdskraft.

* * *

Vi mærker håbet om fornyelse spire og gro. Vi mærker forandringens vinde blæse. Der er nye optimistiske tider på vej.

Vi skal kunne omsætte den energi og optimisme til konkrete politiske resultater til at skabe en ny ledelse for Danmark. Det kræver, at vi bliver den politiske kraft, der løser opgaven med at placere Danmark i Globalisering. At sikre trygheden for hver enkelt lønmodtager samtidig med, at vi tager del i udviklingen. At vi hænger på udviklingen uden, at almindelige lønmodtagere bliver smidt af.

Det er vores store udfordring i det det kommende årti, hvis fællesskabet endnu engang skal besejre selvtilstrækkeligheden.

Det er en vældig opgave. Det bliver ikke let, og det kan ikke ordnes over natten.

Men vi har vist det igen og igen op gennem historien. Når vi holder sammen, og når vi løfter i flok, er der ikke de mål, vi ikke kan nå; ikke de resultater, vi ikke kan skabe.

På vores forårsdag, i vores fællesskab, hvor fornyelsen har bidt sig fast, kan alt lade sig gøre.

Fortsat god 1. maj.